

X 06-01-234 #1/25.06.2026Г.

Изх. №

Община Русе

Подписано от: Irena Valentinova Kalinova

**СПРАВКА
ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОЛУЧЕНИТЕ СТАНОВИЩА
ОТ ПРОВЕДЕНО ОБЩЕСТВЕНО ОБСЪЖДАНЕ**

на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 16 на Общински съвет – Русе,
във връзка с промяна на цени на билети за събития

№	Организация	Кратко съдържание на бележката и/или предложението - Основни възражения	Становище на вносителя
1	2	3	4
	Становище с вх. № 719/26.05.2026 г. на ОбС – Русе от Илиян Любомиров Георгиев	<p>1. Предложението не представлява обикновено превалутиране, а рязко и непропорционално увеличение</p> <p>Аргумент: Счита, че не е дадена убедителна обосновка, защо увеличението надхвърля инфлацията в такъв размер.</p> <p>2. Недопустимо е въвеждането на еврото да се използва, като общ аргумент за поскъпването.</p> <p>Аргумент: Текстът в мотивите следва да бъде преработен. Ако има конкретни увеличени разходи – хонорари, външни услуги, енергия, реклама, техническо обслужване – те трябва да бъдат посочени ясно, по пера, с доказуема методика. Фразата „заради еврото“ не е юридически и обществено приемлива.</p>	<p>Не се приема Към предложението е приложена финансова обосновка, която е ясна и конкретна, доказваща размера на предложените цени на услуги. Представени са преки разходи за провеждане на мероприятия и общи разходи за издръжка. В предложението не се твърди, че самото евро е причина за поскъпване. Въвеждането на еврото е част от по-широк процес на актуализация на цени и тарифи, които не са променяни дълъг период. Ако мотивите посочват и инфлация, нараснали разходи и пазарни условия, тогава еврото не е единствен аргумент, а част от общия контекст..</p> <p>Не се приема Нормално е финансовите разчети да използват примерни или гранични сценарии. Ценовият диапазон не се определя само въз основа на средната посещаемост, а трябва да позволява провеждането и на събития с по-високи разходи. Наредбата не е бизнес план за конкретно</p>

			<p>събитие. Цените на изпълнителите са се покачили 100% и са трансформирани директно от лева, като цифрите през 2026 г. са в евро.</p>
		<p>3. Финансовата обосновка не е достатъчно конкретна и съдържа вътрешни слабости</p> <p>3.1. Разчетите са направени при максимално заета зала от 600 места</p> <p>Аргумент: Не е представен анализ на реалната посещаемост, брой на събитията през годината, процент на продадени билети, ефект на по-високите цени върху посещаемостта и дали по-високите цени ще намалят приходите</p>	<p>Не се приема Наредбата определя цени, а не счетоводен модел на общината. Финансирането на културните институти винаги е смесено – чрез бюджетна подкрепа и собствени приходи. Няма законово изискване всеки ценови диапазон да бъде придружен от детайлно разпределение на всички разходи.</p>
		<p>3.2. Липсва ясно разграничение между постоянни бюджетни разходи и преки разходи за конкретно събитие</p> <p>Аргумент: Не е посочено ясно кои разходи се покриват от общинския бюджет и кои разходи се възстановяват чрез билетната цена, което превръща общинската културна услуга в изцяло пазарна услуга.</p>	<p>Не се приема Наредбата определя цени, а не счетоводен модел на общината. Финансирането на културните институти винаги е смесено – чрез бюджетна подкрепа и собствени приходи. Няма законово изискване всеки ценови диапазон да бъде придружен от детайлно разпределение на всички разходи. Общинското предприятие е второстепенен разпоредител на бюджетни кредити. Като такава се финансира от бюджета на Община Русе. За всяко организирано събитие се изготвя доклад и план-сметка с всички разходи, която се одобрява от кмета на Община Русе.</p>
		<p>3.3. Липсва проверима методика за горната граница от 40 евро</p> <p>Аргумент: Не е приложено проучване на цени, източници, оферти, конкретни примери от други общини и културни институти.</p>	<p>Не се приема Ценовите тавани в общинските наредби често се определят като рамка, а не като математически резултат от формула. Максималната цена е предел, а не задължителна стойност. Освен това тя се прилага само при специфични обстоятелства и</p>

			<p>не означава, че всички събития ще струват толкова.</p>
		<p>3.4. Налице е неяснота при разчета за събития с известни изпълнители Аргумент: Не е достатъчно ясно, съгласно финансовата обосновка, как са определени разходите за едно мероприятие. Така изложена, финансовата обосновка не позволява на гражданите и общинските съветници да проследят логиката на числата</p>	<p>Не се приема Хонорарите на изпълнителите са различни и често се договарят индивидуално. Не е реалистично наредба да съдържа подробни разчети за бъдещи договори с неизвестни към момента артисти.</p>
		<p>4. Диапазонът от 3 до 40 евро е твърде широк и остава оперативна свобода без критерии Аргумент: Диапазонът е голям, няма критерии и правила за определяне на ценовата рамка</p>	<p>Не се приема Широкият диапазон е необходим именно защото събитията са различни. Билет за местна инициатива и билет за международен концерт не могат да бъдат поставени в почти еднакви ценови рамки. Гъвкавостта не е недостатък, а необходим инструмент за управление. За всяко събитие се изготвя докладна записка с предложените цени, съгласно Наредба № 16 на ОБС – Русе.</p>
		<p>5. Липсва социални механизъм за достъп до култура Аргумент: Предложението не съдържа механизъм за защита на ученици, пенсионери и други социално-уязвими лица</p>	<p>Не се приема. Това твърдение е фактически невярно. В проекта изрично са предвидени преференциални цени за ученици, студенти, пенсионери, хора с трайни увреждания и организирани образователни посещения. Като част от инструментариума на общината за социална политика от 2022 г. е въведен „културен чак“ за всички зрелостници от русенските училища. За всяко събитие се изготвят диференцирани цени. Община Русе е приела програма за ученически билет.</p>

		<p>6. Липсва сравнителен анализ с други общини и културни институции</p> <p>Аргумент: При предлагане на горна граница от 40 евро, сравнителния анализ е задължителен за обосноваване.</p>	<p>Не се приема Няма такова законово изискване като критерий. Сравнителният анализ може да бъде полезен, но не е задължително условие за законосъобразност на наредбата. Всяка община има различен културен календар, различни разходи и различни цели.</p>
		<p>7. Не е анализиран ефектът върху приходите при спад на посещаемостта</p> <p>Аргумент: Необходими са базов, умерен и песимистичен сценарий при различната посещаемост.</p>	<p>Не се приема Няма такова законово изискване като критерий. Такъв анализ би бил прогноза с висока степен на несигурност. Посещаемостта зависи от качеството на събитието, изпълнителите, рекламата и редица други фактори. Общинският съвет определя рамка, а не гарантира конкретен финансов резултат.</p>
		<p>8. Проектът не съдържа достатъчна връзка с обществения интерес</p> <p>Аргумент: Общинската културна политика трябва да търси баланс между финансова устойчивост, качество, достъпност и подкрепа</p>	<p>Не се приема Напротив. Общественият интерес включва не само достъпност, но и възможността общината да предлага качествени културни събития. Без адекватни ценови инструменти съществува риск от ограничаване на културното предлагане.</p>
		<p>I. КОНКРЕТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ</p> <p>1. Проектът да не се приема в предложената редакция, а да бъде върнат за допълване на мотиви и финансова обосновка, която задължително да съдържа анализ на брой събития, посещаемост, средна цена на билет, приходи, разходи, дял на разходите, анализ с поне пет институции, анализ на риска и социален анализ</p> <p>Аргумент: Това предложение не блокира промяната. То я прави по-силна, по-защитима и по-законосъобразна. Ако действително има нужда от увеличение, то трябва да бъде доказано с числа, които гражданите и общинските съветници</p>	<p>Не се приема Посочените изисквания не са критерии за формиране на цена на услуга и не са относими към отправеното предложение. Изискваните допълнителни анализи значително надхвърлят законовите изисквания към мотивите. Това би довело до ненужно забавяне на процеса без гаранция за по-добро решение.</p>

	<p>могат да проверят. Това е изискване на чл. 26 и чл. 28 ЗНА, както и на принципите, заложиени в Наредба № 16.</p>	
<p>2. Да се отхвърли общия диапазон „от 3 до 40 евро“ и да се въведат ценови диапазони. Предложена е примерна редакция на входни билети за дейности на КДК и Биг бенд, разделени по социални групи и видове събития в четири раздела.</p> <p>Аргумент: Така се запазва възможността за по-скъпи събития, когато това е действително необходимо, но се премахва опасността всяко събитие да бъде поставяно в прекалено широк и неясен диапазон. Общинският съвет не трябва да дава "празен чек" от 3 до 40 евро без критерии. Ясните категории ще дадат предвидимост, прозрачност и по-голям шанс текстът да бъде приет от обществото.</p>	<p>Не се приема Предложенията са необосновани, липсва анализ на предложените цени и на предложените видове събития и социални групи. Подробното категоризиране намалява гъвкавостта и създава административни затруднения. Не всяко събитие може лесно да бъде поставено в предварително определена категория.</p>	
<p>3. Ако горната граница от 40 евро бъде запазена, тя да се прилага само по изключение и при задължителна публична обосновка.</p> <p>Аргумент: Това е компромисно предложение. То не отрича възможността Русе да кани големи артисти. Но ако гражданите трябва да платят билет от 40 евро за общинско събитие, те имат право да знаят защо цената е такава. Публичността ще предпази и общинското предприятие от упреци в произвол.</p>	<p>Не се приема За всяко събитие се изготвя докладна записка, с предложена обосновка и цени на билети. Проектът вече ограничава използването на тази цена до случаи с високи разходи. Допълнителни ограничения са излишни.</p>	
<p>4. Да се въведат задължителни преференциални цени за ученици, студенти, пенсионери, хора с увреждания и организирани образователни посещения.</p> <p>Аргумент: Това е необходимо, за да се запази общественият характер на общинската културна дейност. Културата не трябва да бъде лукс само за хора с по-високи доходи. Общината има право да търси приходи, но има и задължение да пази достъпа до култура</p>	<p>Не се приема Абсолютното задължение може да влезе в противоречие с договорни условия при гостуващи продукции и да направи някои събития финансово невъзможни. От 2022 г. общината е въвела „културен чак“ за всички зрелостници от русенските училища, със средства от бюджета на общината.</p>	
<p>5. Да се предвиди минимален дял социални билети при събития с цена над 15 евро</p> <p>Аргумент Това е балансиран подход. Не се забраняват по-скъпи събития, но се</p>	<p>Не се приема Това представлява пряка намеса в организацията на всяко събитие и може да създаде административни и финансови проблеми без</p>	

	<p>гарантира, че общинската културна политика няма да изключи хората с по-ниски доходи. Дори малък брой социални билети има силен обществен ефект</p>	<p>гаранция за реален обществен ефект.</p>
<p>6. Да се въведе изискване цените да бъдат обявявани като крайни цени, с ясно посочване дали включват ДДС и всички такси.</p> <p>Аргумент Това е важно за защита на потребителите и за прозрачност. В Наредба № 16 има различни услуги, при които се срещат цени с и без ДДС. При билетите трябва да няма съмнение каква е крайната цена за гражданина</p>	<p>Не се приема Цените на билетите са с включен ДДС, съгласно наредбата. Това вече се урежда от общото законодателство за защита на потребителите и ценообразуването. Не е необходимо дублиране.</p>	
<p>7. Да се добави преходно правило за двойното обозначаване на цените в евро и левове до 08.08.2026 г.</p> <p>Аргумент: Това ще покаже, че Общинският съвет - Русе подхожда отговорно към въвеждането на еврото и не допуска объркване сред гражданите. Общината трябва да бъде пример за прозрачност.</p>	<p>Не се приема Задължението за двойно обозначаване на цените в лева и евро се отнася за стоките и услугите, предлагани на потребителите, съгл. чл. 15, ал.1 от Закона за въвеждане на еврото в Република България. Спазва се Закона за въвеждане на еврото в Република България Повторението в общинската наредба не добавя правна стойност.</p>	
<p>8. Да се премахне или прецизира мотивът, че въвеждането на еврото води до общо покачване на цените</p> <p>Аргумент: Така проектът ще бъде по-коректен юридически и по-отговорен обществено. Въвеждането на еврото не трябва да се използва като общо оправдание за увеличения. Ако има реални разходи, те трябва да се назоват ясно</p>	<p>Не се приема Не е необходимо да се премахва. Въвеждането на еврото не е самостоятелна причина, а част от икономическия контекст. Във финансовата обосновка, причините за увеличението на цените са, освен въвеждането на еврото, индексът на инфлация, повишените цени на услуги на изпълнителите, както и желанието за предлагане на качествен продукт.</p>	
<p>9. Да се въведе годишен отчет за приходите, разходите и посещаемостта на събитията</p> <p>Аргумент: Ако общината иска доверие при високи цени, трябва да даде отчетност. Гражданите ще приемат по-лесно</p>	<p>Не се приема Общинските структури и сега подлежат на отчетност чрез бюджетния процес, финансовите отчети и контрола на Общинския съвет.</p>	

		<p>увеличение, когато виждат как се използват средствата и дали те действително подобряват културния живот.</p>	<p>Общинското предприятие се финансира от бюджета на Община Русе. С приемането на сборния бюджет на Общината, Общинския съвет ежегодно утвърждава годишното финансиране на общинското предприятие. Всички приходи, реализирани от дейността, постъпват в сметката на Общината. ОП прави всеки месец отчет за внесените приходи, както и месечни и годишни отчети за дейността си. За всяко организирано събитие се изготвя доклад и план-сметка с всички разходи, която се одобрява от кмета на Община Русе.</p>
		<p>10. Да се въведе плавен преход, а не рязко увеличение. Аргумент: Поетапният подход е по-разумен и по-лесно защитим. Той дава възможност на Общината да провери реалния ефект, вместо да приеме рязко увеличение и след това да установи спад в посещаемостта</p>	<p>Не се приема Поетапното увеличение не винаги е по-добро решение. То може да наложи многократни промени в наредбата и да създаде несигурност при планирането на културната дейност..</p>
		<p>11. Да се регламентира кой орган определя конкретната цена в рамките на диапазона и по каква процедура. Аргумент: В момента проектът определя само диапазон, но не казва кой, как и въз основа на какви критерии определя конкретната цена. Това е съществен пропуск. Ясната процедура ще намали риска от произвол и ще улесни контрола</p>	<p>Не се приема Оперативното управление на културните институти е работа на администрацията и съответните ръководители. Не е необходимо всяка стъпка да бъде детайлно разписвана в наредба. Цените са регламентирани в Наредба № 16, а с доклад се определят конкретните цени на билети за събития</p>
		<p>12. Да се предвиди отделен ред за благотворителни, младежки, образователни и общностни събития. Аргумент: Културният живот на Русе не се изчерпва с комерсиални концерти. Има събития, при които най-важното не е приходът от билети, а участието на гражданите, подкрепата за младежи, образованието и общността. Наредбата</p>	<p>Не се приема Подобни събития вече могат да бъдат третирано различно в рамките на съществуващите ценови диапазони. Създаването на допълнителни категории усложнява нормативния акт без съществена практическа полза.</p>

	<p>трябва да пази тази възможност.</p>	<p>Най-силният общ аргумент е, че почти всички предложения се стремят да превърнат една тарифна разпоредба в подробен правилник за управление на културната дейност. Наредбата трябва да определя рамки и правомощия, а не да урежда в детайли всяко бъдещо събитие.</p>
	<p>II. ПРЕДЛОЖЕНА КОМПРОМИСНА РЕДАКЦИЯ</p> <p><i>1. Чл. 59, ал. 1, т. 31 се изменя така:</i></p> <p><i>"31. Входни билети за дейност, осъществявана от Клуба на дейците на културата:</i></p> <p>31.1. За образователни, младежки, общностни и събития с преобладаващ обществен характер - от 1,50 евро до 5,00 евро/бр.</p> <p>31.2. За стандартни културни събития - от 3,00 евро до 15,00 евро/бр.</p> <p>31.3. За събития с гостуващи професионални театрални, музикални или други артистични състави - от 8,00 евро до 25,00 евро/бр.</p> <p>31.4. За събития с доказани високи преки разходи, международно участие или участие на изпълнители с високи пазарни хонорари - до 40,00 евро/бр., при предварителна писмена финансова обосновка, публикувана преди започване на продажбата на билети.</p> <p>31.5. За ученици, студенти, пенсионери, хора с трайни увреждания и организирани образователни посещения се предвиждат преференциални цени, когато естеството на събитието и договорните условия позволяват това."</p> <p><i>§ 2. Чл. 59, ал. 1, т. 48.7 се изменя така:</i></p> <p><i>"48.7. Входни билети за концерти на Общински духов оркестър - Биг Бенд Русе:</i></p> <p>48.7.1. За самостоятелни концерти без гостуващи изпълнители - от 2,00 евро до 12,00 евро/бр.</p> <p>48.7.2. За концерти с гостуващи солисти или допълнителни участници -</p>	<p>Не се приема</p> <p>Направените предложения са необосновани, без необходимите финансови анализи.</p> <p>На първо място, проектът въвежда прекомерно детайлна регулация на дейност, която по своята същност изисква гъвкавост. Културните събития се различават значително по мащаб, публика, разходи и художествен характер. Опитът всички възможни случаи да бъдат предварително разписани в наредбата създава излишна административна сложност и затруднява управлението на културния календар.</p> <p>На второ място, предложените ценови категории и подкатегории ограничават възможността на администрацията и културните институти да определят адекватна цена според конкретното събитие. Вместо да създава яснота, прекалената детайлизация може да доведе до спорове в коя категория попада дадено събитие и дали определен изпълнител има „висок пазарен хонорар“ или дали е налице „международно участие“.</p> <p>На трето място,</p>

			<p>събитие. Това осигурява както прозрачност, така и необходимата гъвкавост за развитие на културния живот в общината.</p>
		<p>ЗАКЛЮЧЕНИЕ!!!!</p> <p>Предложената промяна не е малка техническа корекция. Тя представлява съществено увеличение на цените на общински културни събития. Минималната цена фактически се повишава от 2 лв. на около 5,87 лв., а максималната - от 20 лв. на около 78,23 лв. Това не може да бъде защитено само с общи фрази за инфлация, евро, повишени хонорари и нужда от повече приходи.</p> <p>Не е достатъчно да се каже, че разходите са се увеличили. Трябва да се покаже как, с колко, защо точно тази цена, защо точно този диапазон, как ще се пази достъпът до култура и как ще се избегне рискът общинската култура да стане недостъпна за голяма част от гражданите.</p> <p>Моят призив е не за блокиране на културния живот, а за по-добро решение. Русе заслужава качествени културни събития. Но Русе заслужава и честна, прозрачна, социално чувствителна и юридически издържана наредба.</p> <p>Затова моля:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проектът да бъде върнат за допълване на мотивите и финансовата обосновка; или 2. Да бъде приет само след съществена редакция, включваща ясни ценови категории, критерии за прилагане на горната граница, социални преференции, публична обосновка при скъпи събития и преходни правила за двойното обозначаване на цените	<p>На първо място, не е коректно да се твърди, че е приемането на наредбата всички цени на общинските културни събития автоматично се увеличават от 2 лв. на 5,87 лв. и от 20 лв. на 78,23 лв. Предложението определя ценови диапазон, а не задължителни цени за всяко събитие. Фактът, че се увеличава максимално допустимата цена, не означава, че всяко събитие ще бъде таксувано на тази стойност.</p> <p>На второ място, културните събития не са еднакви по характер, мащаб и разходи. Общината организира както местни прояви с минимални разходи, така и събития с национално и международно участие, при които разходите за артисти, техника, сценично оборудване, транспорт, настаняване и авторски права са значително по-високи. Запазването на твърде нисък максимален праг може да ограничи възможността за привличане на по-качествени продукции и изпълнители.</p> <p>На трето място, инфлацията и общото нарастване на разходите не са абстрактни аргументи.</p> <p>През последните години цените на енергията, услугите, техническото обезпечаване и възнагражденията в културния сектор се увеличиха съществено.</p>

		<p>от 5,00 евро до 20,00 евро/бр.</p> <p>48.7.3. За специални концертни формати с доказани високи преки разходи, международно участие или участие на изпълнители с високи пазарни хонорари - до 40,00 евро/бр., при предварителна писмена финансова обосновка, публикувана преди започване на продажбата на билети.</p> <p>48.7.4. За ученици, студенти, пенсионери, хора с трайни увреждания и организирани образователни посещения се предвиждат преференциални цени, когато естеството на събитието и договорните условия позволяват това."</p> <p>§ 3. Създава се преходна разпоредба: Страница 16 от 17</p> <p><i>"До изтичане на законовия период за двойно обозначаване на цените цените на билетите се обявяват едновременно в евро и в левове, при прилагане на официалния валутен курс и правилата за превалутуиране и закръгляване по Закона за въвеждане на еврото в Република България."</i></p> <p>§ 4. Създава се допълнително правило:</p> <p><i>"Конкретната цена на билета в рамките на определените диапазони се определя въз основа на вида на събитието, преките разходи, наличието на гостуващи изпълнители, очакваната посещаемост, обществения интерес и приложимите преференции. При цена над 25,00 евро се изготвя кратка писмена финансова обосновка."</i></p>	<p>изискването за предварителна писмена финансова обосновка и публикуването ѝ преди започване на продажбата на билети при по-висок ценови клас създава допълнителна административна тежест, която не е предвидена за други сходни общински дейности. Подобно задължение може да забави организацията на събития и да затрудни договарянето с гостуващи изпълнители.</p> <p>На четвърто място, текстът предвижда преференциални цени „когато естеството на събитието и договорните условия позволяват това“. Тази формулировка не създава реално право за определени групи граждани, а по-скоро декларативен принцип, който ще бъде преценяван във всеки отделен случай. Следователно предложението не постига в пълна степен заявената цел за социална защита.</p> <p>На пето място, двойното обозначаване на цените и правилата за превалутуиране вече са уредени в действащото национално законодателство. Повторното им възпроизвеждане в общинска наредба не е необходимо и създава риск от бъдещи несъответствия при промяна на законовата уредба.</p> <p>Наредбата трябва да съдържа по-обща и ясни ценови рамки, като конкретните цени и условия се определят с административни актове или вътрешни правила според спецификата на всяко</p>
--	--	---	--

			<p>Общината е длъжна да отчита тази икономическа реалност, за да може да поддържа и развива културния си календар.</p> <p>Не следва да се приема и тезата, че по-високият максимален ценови праг непременно ще направи културата недостъпна. Достъпността зависи от конкретната ценова политика за всяко събитие, а не единствено от границите, записани в наредбата. Общината разполага с възможност да определя преференциални цени, намаления и безплатни събития според характера на проявата и целевата аудитория.</p> <p>Разбира се, всяко предложение трябва да бъде мотивирано достатъчно добре. Но липсата на съгласие с размера на ценовия диапазон сама по себе си не е основание проектът да бъде връщан или блокиран. По-важният въпрос е дали предложените граници дават на общината необходимата гъвкавост да организира качествени културни събития при съвременните икономически условия..</p>
--	--	--	---

ВНОСИТЕЛ,

25.6.2026 г.

X *Електронно подписан документ*

Подписано от: Pencho Plamenov Milkov

ПЕНЧО МИЛКОВ

Кмет на Община Русе